

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
pol leta 10 „
3 mesece 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiškem“ in „Kazipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dvakrat v letu „Vozni red“ cestnic, parnikov in poštne zvez.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po 10-ot-vrstah če iskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru.

Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vso odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Goriška dežela

na robu finančnega poloma.

(Odgovor dež. edborniku prof. Berbuču.)

(Dalje.)

Dokazali smo, da je doseglo naše deželno gospodarstvo v l. 1906. najvišjo mogočo stopnjo na dokladah, torej na dohodkih, — a od l. 1907. dalje se nam kaže vedno groznejši deficit, za kateri ni več mogoče najti kritja, — in dežela naša drvi v prepad finančnega poloma.

V l. 1905. in 1906. smo imeli še slučajen preostanek, ker smo dobili na užitnini več nego je bilo preračunljeno. Ali deželni odbor ima za ta večji dohodek prav toliko zasluge kolikor za lanske sneg. — l. 1907. pa je končalo z deficitom.

K 302.80.

kateri smo se srečno pokrili s preostankom prejšnjih dveh let. In od tega časa naprej je postal deficit kroničen in neozdravljiv.

Za l. 1908. je bilo preračunljivega deficita

K 186.236.

Ako bi bil deželni zbor zboroval ter uslišal le majhen del prošelj, ki ležijo v deželni hiši od vseh strani naše dežele, tedaj bi deficit dosti prekorščil — 300.000 K.

Prof. Berbuč si je dovolil pustiti šalo, ko je zapisal, da dobi deželna blagajna za l. 1909., še preostanek v blagajni. — Proračun za leto 1909., ki ga ima deželni odbor že tiskanega, kaže primanjkljaj:

K 253.734.

Toda v tem proračunu je postavljenih le borbnih 85.000 K na dispozicijo prihodnjemu deželnemu zboru, s katerimi naj zadosti neštetim prošnjam iz cele dežele. Z ozirom na to, da ni bilo deželnega zbora že toliko časa, moram slovenski javnosti naznaniti to le žalostno resnico:

Ako bo prihodnji deželni zbor le kolikaj upošteval neštete potrebe, prošnje in peticije, tedaj se pokaže primanjkljaj gotovo

500.000 kron,

za katere ni pokritja in ga rednim potom ni mogoče najti, še manj pa iztisniti iz žepov našega ljudstva z novimi davščinami. Ali odkod dobiti pol milijona?!

Kaj bo pa v l. 1910, ko skoro gotovo finančni erar ne bo več pobiral užitnine v svoji režiji? Zakon je zakon in veže tudi finančni erar! Doba preskušnje, kolik dohodek daje užitnina, bo za l. 1909. definitivno pri kraju in finančni erar brezdvomno razpiše zakup. In gotovo je, da bo dobivala naša dežela manj užitninskih dokladov nego jih dobiva zdaj, ko jih pobira financa sama. — Torej dohodkov manj, izdatki pa rastejo od leta do leta! Kaj bo?!

Da se nam bodo sedanji dohodki še manjšali, naj sledi dokaz iz teh dejstev.

Za l. 1909. je v proračunu 20% doklada na zemljarino, kar da letnega dohodka 95.000 K. — Ali splošna težnja v državi je, da se zemljarina vedno niža in končno odpravi popolnoma. Saj so bili tudi na Goriškem že razni shodi, ki so zahtevali, naj se ta davek sploh odpravi! Ako pa zemljiškega davka ne bo, odpadejo tudi doklade. — Iskati bo treba torej kak nov vir dohodkov za deželni zalag.

V proračunu je dalje 20% doklada na hišarino in najmarino v skupnem znesku 150.000 K. — Toda državna reforma tega davka, ki se v kratkem izvede, nam izdatno prikrajša tudi te dohodke. — Uverjen sem, da je ta okoliščina profesorju Berbuču še španska vas. Opozoril sem ga, naj študira to vprašanje, da bo mogel v deželnem zboru spregovoriti kako umestno besedo. — Torej manjši dohodek tudi tu!

Na 120% dokladah na užitnino vina, mošta in mesa je proračunjenih okroglo 612.000 K. Ako tudi se ostanejo tako grozno visoke doklade, ki so najvišje v celi Avstriji (— sramota za vinogradsko deželo!! —), pa je že zdaj gotovo, da bo dežela dobivala manj dohodka, ko erar odda zopet pobiranje užit-

nine v zakup. — Toda splošna zahteva vseh vinorodnih krajev naše dežele je ta, naj se zniža doklada na vino in mošt. — Ako se to zgodi, kaj bo z deželnim zalagom?

Deželna davščina na pivo po 4 K od hektolitra je proračunljena na 160.000 K. — Splošna zahteva je, naj se ta davščina poviša na 8 K, ako nam jo vlada dovoli, kar je sicer jako dvomljivo. Povišanje te davščine se zahteva pred vsem radi tega, da bi se omejilo pitje piva in povišalo pitje — vina, ki je domač pridelek. Ako bi se to povišanje torej tudi res izvedlo, tedaj je gotovo, da dohodek od piva ne bo 320.000 K, marveč k večjemu 200.000 do 240.000 K.

Taka je bodoča perspektiva našega deželnega gospodarstva! — Ljudski poslanci bodo imeli v bodočem deželnem zboru neizmerno težavno nalogo! Po eni strani nešteto potreb, prošelj, peticij ljudstva — po drugi pa ne le suhe deželne blagajne, marveč vedno manjši dohodki, vedno večji izdatki in večji letni primanjkljaji! — Veliko poguma in požrtvovalnosti bo treba, ako se bo sploh kdo potegoval za čast ljudskega zastopnika v deželnem zboru goriškem!

Profesor Berbuč je zakrivil v svojem odgovoru še jedno prav grdo sleparijo svojih backov, katero moramo po vrednosti zavrniti in ožigosati.

„Soča“ je povedala, da plačujemo na Goriškem od 100 K čistega katastralnega dohodka celih 62 K davkov, da ostane posestniku le 38 K. — Na to pravi prof. Berbuč doslovno tako:

„Po kontekstu bi moral vsakdo misliti, da je to zakrivila deželna uprava in da dežela dobiva teh 62 K. In kaj je na tem resnice? Naša dežela ima najmanjše doklade na realni in obrtni davek, namreč 20% na realni in 30% na obrtni. Nobena druga dežela v Avstriji nima manj dokladov nego po 40% na te davščine.“

In v tem grmu farizejskega slepljenja tiči velik greh deželnega odbornika! Da se upa deželni odbornik tako grdo farbat običnost, je neodpuščljivo in moramo mu javno povedati v brk, kar mu tiče! Gospod Berbuč, čujte svojo sramoto!

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnštvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolsk. ul., Jellorsitz v Nanski ul., Ter. Leban na tekalšču Jos. Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški v Koronski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Res je, da ima naša dežela najmanjše doklade na realni davek, namreč po 20 in 30%, dočim imajo druge dežele najmanj 40%, — ali res je tudi, da nobena druga dežela nima:

1. okrajnih šolskih zalagov in za to posebnih šolskih doklad po 100% in še več, —
2. cestnih odborov in groznih doklad, kakoršne imajo včasih naši okraji!

V drugih deželah je s tistimi — „najmanj 40%“ — plačano tudi vse šolstvo, ceste itd.!!

Pojdimo še dalje!

Enketa za zboljšanje deželnih financ, ki je na Dunaju po inicijativi državnega zbora, je dognala, da znaša povprečnica vseh dokladov na državne davke po vseh deželah v Avstriji — okroglo 120%.

In zdaj čuj, ljudstvo na Goriškem, v naši deželi pa dosegajo vse doklade grozno višine povprečnih

173%

torej celih 53% nad povprečnico cele države.

Tudi stoji črno na belem dokazano v tabelah te državne enquete, da ima naša dežela na sploh najvišje doklade v celi državi, najvišje doklade pa tudi na užitnino vina, mošta in mesa. Vse druge dežele so pod nami, nekatere celo prav nizko za nami, da je vsaka primera nemogoča!

Odkod naj dobi deželna blagajna še novih dohodkov za rastoče deželne potrebe in v pokritje grozečega vsakoletnega primanjkljaja? — Zato smo prijadrali na rob finančnega propada, — in danes se ni najmanjšega upanja, da bi se našlo proti temu žalostnemu stanju kako uspešno zdravilno sredstvo!

Zadnji „milostni smrtni suneč“ pa nam dajo — novi dolгови, katerim se je izognil Berbuč z zlobno opazko, da letni proračun za l. 1908. izkaže deželni dolgove le 1.797.200 K, torej malo več nego jih imajo „liberalna podjetja“ Jelen, Trgovski dom, Südbahnhotel in Mizar zadruga. Na to impertinenco zlobnega „odgovora“ po-

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

— Zares, vam se meša, Athos, pravi d'Artagnan, skomizne z rameni ter pusti slednjič vrata pri miru, ker se niso hotele odpreti. Kako morete reči kaj takega ljudem, kakoršni smo mi, mordieux! Kaj ne razumete položaja?

— Kaj? Kakega položaja? vpraša Porthos.

— Kdor pri tej igri ne ubije, je sam ubit, nadaljuje d'Artagnan. Povejte sedaj, dragi prijatelj, ali naj nam pomorete vaše spokorne jeremijade, v to, da nas žrtvuje Mordaunt svoji sinovski ljubezni? Če je to vaše mnenje, povejte ga odkrito!

— O, d'Artagnan, prijatelj moj!

— Res, žalostno je videti, kam smo prišli! Lopov nam pošlje sto kirasirjev, ki nas zdrobe kot žito v tom Cromwellovem možnarju. Pojdimo, pojdimo! Na pot! če ostanemo le pet minut tu, pa je po nas!

— Da, prav pravite, na pot! pritrdita Athos in Aramis.

— In kam gremo? vpraša Porthos.

— V hotel, prijatelj, po svoje stvari in po konje; potem pa dalje v Francijo, če bo Bog hotel, kjer vsaj vem, kako so zidane hiše! Ladija čaka na nas; pri moji veri, to je še naša sreča!

D'Artagnan da sam vzgled svojim tovarišem, vtakne v nožnico ostali kos svojega meča, pobere svoj klobuk, odpre vrata na stopnjice ter odide naglo dol, za njim pa njegovi trije tovariši.

Pri vratih najdejo begunci svoje lakaje ter jih vprašajo po Mordauntu; toda nikogar niso videli, da bi bil odšel iz hiše.

XII.

Ladija „Blisk“.

D'Artagnan je uganil: Mordaunt ni utegnil trati časa in ga tudi ni trafil. Poznal je naglost in odločnost, s katero so delali njegovi nasprotniki, in sklenil je ravnati se temu primerno. To pot so našli mušketirji sebe vrednega nasprotnika.

Ko je Mordaunt skrbno zaprl vrata za seboj, se je spustil v podzemeljski hodnik, vtaknil svoj meč, ker ga ni več rabil, v nožnico, in ko je došel do sosednje hiše, se je ustavil, da se oddahne.

— Prav! si je mislil; nič, skoro nič; samo nekaj prask, to je vse! Dve na roki, ena na prsih. Rane, ki jih jaz zadajam, so boljše! Naj le vprašajo bethunškega rablja, mojega strica Winterja in pa kralja Karla! A sedaj ne smem izgubiti niti sekunde, zakaj ta sama sekunda jih utegne rešiti, in umreti morajo vsi štirje skupaj, na en sam mah, naj jih zadene strela iz človeških rok, ker jih noče zadeti božja! Izginiti morajo, zdrobljeni na kosce, raztrgani, razmetani na vse štiri strani! Tecimo torej, dokler mi ne odpovejo noge, dokler se mi ne zasope srce v prsih, a priti moram tja pred njimi!

In Mordaunt jo ubere naglih, aendar enakomernih korakov proti prvi konjeniški postaji, ki je bila kake četrte milje oddaljena. Prehodu je to pot v štirih ali petih minutah.

Ko je došel v vojašnico, se je dal sprostiti, vzela iz konjušnice najboljšega konja, skočil nanj ter krenil na cesto. Četrte ure pozneje je bil v Greenwichu.

— Tu je pristanišče, je zamrmral; ta temna točka tu doli je Pasji otok. Pol ure imam pred njimi . . . morda celo uro. Kako sem bil bešt! Skoro bi se bil zadušil s tem brezumnim tekom! In sedaj nadaljuje Mordaunt ter se vzpne na stremenih, kot bi hotel pregledati tja daleč vse te vrvi, vse te jambore, in sedaj, kje je „Blisk“?

V trenutku, ko je natiho isgovoril te besede, se je dvignil neki človek, ki je ležal na zvitku debelih vrvi, ter stopil par korakov proti Mordauntu, kakor da hoče odgovoriti njegovim mislim.

Mordaunt vzame iz žepa ruto ter jo razprostre, da je plapolala trenutek v zraku. Človek je postal pozoren, toda ostal je na istem mestu, ne da bi stopil korak naprej ali nazaj.

Mordaunt zavozlja ruto na vseh štirih vozlih, in tedaj stopi človek prav do njega. Mornar je bil zavil v široko ogrinjalo, ki mu je zakrivalo postavo in obraz.

— Gospod, ali ne prihajate morda iz Londona, da napravite sprehod po morju? vpraša mornar.

— Da, proti Pasjemu otoku, pravi Mordaunt.

— Tako, tako. In gotovo imate kako posebno željo? Morda bi radi dobro ladjo, ki bi vozila naglo.

sebe, ker ne spada tu sem. Ali v našo razpravo o finančnem polomu naše dežele spadajo novi dolgi, katere bo dežela morala narediti v kratkem v izvršitev deželnozborskih sklepov, ki so zakon. In teh novih dolgov bi bilo okroglo

4.500.000 K.

kakor je „Soča“ že natančno dokazala, česar pa prof. Berbuč riti ni omenil ter se je sramotno skrival za zavijanje in sleparstvo!! Ko bo morala dežela naložiti na ramena ubogih davkoplačevalcev te nove dolge, s katerimi se pokrijejo edino le sklepi in grehi Pajer-Gregorčičeve dobe šestih suhih let, tedaj poskoči redna letna potreba za bodočih 54 let okroglih

200.000 K.

Profesor Berbuč! Tu sem Vam podal celo vrsto števil, ki so nam grozne priče, da naša dežela dere v finančni polom! Pozivljam Vas, da jih ovržete, toda ne z zabavljanjem, zavijanjem in lažjo, marveč s števili in dokazi! Pogum, viteški deželni odbornik, pogumno na delo! Med Vami in menoj je velika razlika v tem boju. Vam je v deželni hiši vse na razpolago, Vi ste bili že nad 6 let deželni vsega „dela“ deželnega odbora, Vam gredo deželni uradi na roko, Vi tam ukazujete, — meni pa z železno roko prikrivate vse. Med zasedanjem deželnega zbora sem zahteval, pardon! prosil izpisek vseh neizplačanih podpor, ali deželni glavar ni dovolil deželnemu knjigovodstvu, da mi napravi tak seznam! Dovolil mi je le toliko, da sem mogel sam poiskati in izpisati iz knjig. — Ni čudo torej, ako je ta peresni boj Vam lahak, — meni pa težak! Vrh tega se Vi skrivate za slavnatega urednika, da lahko zavijate in slepite javnost, jaz pa sem se podpisal in nosim odgovornost za vsako besedo. — Torej, gospod prof. Berbuč, na svidanje!

Andrej Gabršček,
deželni poslanec.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela te dni krasne spomine iz Postojnske jame od gospoda Kurnika, kateremu bodi izrečena iskrena zahvala. Kamni iz jame bodo služili kaj dobro pri nazornem pouku v naših šolah.

Že opetovano se je družba sv. Cirila in Metoda obrnila na rodoljubne slovenske stariše, naj ti darujejo družbi igrače, katerih njihovi otroci ne rabijo več, pa so vendar še uporabne. Koliko veselja bode naredili, rodoljubni stariši, naši deci s tem pri božičnicah! Poglejte doma, morda bi se le kaj dobilo za družbo in za deco v njenih šolah!

Družba sv. Cirila in Metoda dobi v najkrajšem času Miklavževe razglednice, katere zlasti našim narodnim trgovcem priporočamo. — Za božič in novo leto si preskrbi družba za svoje odjemalce krasne

— Kakor blisk, odvrne Mordaunt.
— Prav, potem iščete mojo ladijo; jaz sem oni gospodar, ki ga potrebujete.
— Skoro da vam verjamem, pravi Mordaunt, zlasti če niste pozabili na tako gotovo znamenje.
— Tu je, gospod, glejte, pravi mornar ter potegne iz čepa svojega plašča na štirih vogalih zavozlano r.
— Prav, prav! vsklikne Mordaunt ter skoči s svojega konja. Sedaj pa ne smeva izgubljati časa. Ukažite peljati mojega konja v prvo gostilno in peljite me na svojo ladijo.
— Toda vaši tovariši? pravi mornar; zdi se mi, da ste bili štirje, ne vstevši vaših lakajev.
— Poslušajte, pravi Mordaunt ter stopi bliže k mornarju, jaz nisem oni, katerega vi pričakujete, kakor tudi vi niste oni, katerega mi pričakujete. Vi ste zavzeli mesto kapitana Roggersa, kaj ne? vi ste tu na povelje generala Cromwella, in jaz prihajam od njega.
— Da, res, spoznal sem vas, pravi mornar; vi ste kapitan Mordaunt.
Mordaunt zatrepče.
— O, le nič se ne bojte, pravi gospodar ladije, sname kapuco z glave ter odkrije obraz, jaz sem prijatelj.
— Kapitan Groslow! vsklikne Mordaunt.
— Da, jaz. General se je domislil, da sem bil nekoč mornarski častnik, in poveril mi je to ekspedicijo. Ali se je morda kaj izpremenilo?
— Ne, nič. Vse ostane pri starem.
— Mislim sem za trenutek, da je kraljeva smrt.

razglednice v bogati izberi, ki bodo gotovo vsakega zadovoljevale in to v vsakem oziru. Naročila sprejema družba sv. Cirila in Metoda, Ljubljana.

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Vel. Žablj, 20. listopada 1908. — Vinska kriza v Vel. Žabljah je huda. Tu nas nadleguje neki Dunajčan, ako se ne motim, se imenuje Weber, ki nam ponuja ceno 16 K za hl (reči šestnajst kron). Nekaj jih je vjel na svoje limanice in sicer kupil je v naši občini po ti ceni okoli 200 hl. Ali ni to sramotna cena? Ako pomislimo: vino stane nas kmete, ako računamo delo, modro galico, žveplo, kole, oziroma žico gotovo na 20 K hl v tako dobri letini kakor je bila letošnja. Kaj pa v slabi letini? Mislim, da kmet mora propasti, kajti nikdo se ne zmeni zanj. Deželni odbor, kaj je napravil za kmeta: nič in trikrat nič! Dr. Gregorčiča in Berbuča želimo med nas, da nam povesta, kaj sta napravila v dež. odboru, ki sta nam toliko po shodih obljubovala. Torej, gospoda, v Vipavsko dolino, da se pogovorimo.

Iz Sela na Vipavskem, dne 15. listopada 1908. — Vsak, komur le količkaj v prsih bije srce za narodnost, se mora z žalostjo spomniti naših nesrečnih žrtv, katere so padle dne 20. kimovca 1. 1908. v Ljubljani. V to nas je posebno sedaj spomnila ljubljanska okrožna sodija, katera je obsodila pretekle dni ljubljanske „demonstrante“. — Ko smo vse to premišljevali, so se nam v srce smilili tisti ubogi narodni mučeniki kateri so bili takrat ranjeni tako, da bodo sedaj nekateri tudi celo svoje življenje nerabni in brez zaslužka. Zato smo sklenili jim pomagati, kar je v naši moči s tem, da smo začeli radovoljne prispevke od naših občanarjev nabirati, in sicer so prispevali sledeči: Franc Bavčar miz. mojs. 1 K, Josip Mermolja ml. 1 K, Kristjan Novak 1 K 40 vin., Fani Mermolja 1 K 3 vin., Anton Bavčar p. d. Sim. 60 vin., Josip Čebon 40 vin., Josip Vovk 40 vin., Ernest pl. Maitti 30 vin., Franc Bavčar št. 66 20 vin., Josip Pirjevec ml. 40 vin., Josip Pišot miz. 40 vin., Kristjan Cigoj 60 vin., Anton Bavčar miz. 40 vin., Ivan Batič 30 vin., Andrej Bavčar stolar 30 vin., Ivan Lipovž 30 vin., Anton Bavčar št. 19. 20 vin., Ivan Jeke 20 vin., Evstahij Mermolja 40 vin., Franc Cigoj, Malovše 20 vin. — skupaj 10 K 03 vin.

Denar je poslan blagajniku gosp. dr. Alojziju Kokalj, odvetniku v Ljubljani.

Iz goriške okolice.

Iz Št. Andreža. Čitali smo v „Gorici“ od 14. t. m. samo neresnico. Revce brskajo in pošiljajo ur edništvu „Gorice“ same klobasarije. Zraven pa stresajo vse bliske, grome in strele, da bi s temi lažmi podpirali svoje lepe reči. Najglavnejše načelo pa je zagovarjati dr. z mirenske ceste. Vprašamo: komu pa je reš

tako pri srcu, da ga zagovarja? Kdo se zmeni zanj v Št. Andrežu? Kvečjemu kakšen mešetar. Po mnenju vsakega pametnega bi storil najbolje, ako se ravna po nasvetu od predzadnjega četrtka, kar mu bode mnogo več koristilo in tudi več ugleda bo žel, kakor pa se mešati s Standreško politiko. Najbolje bi storil, ako gre v Vrtojbo, kamor spada.

Kar se tiče pa bivšega, po klerikalno, občnega zbora, se zopet hlinijo, da je bil res le občni zbor in ne pa javni shod. Podrobnosti povemo še o priliki. Za sedaj moramo le to povdarjati, da je bil dr. Srebrnič v zadregi, ne pa g. A. Brajnik. Zakaj ni odgovoril velenčni dr. S. na vprašanje: „Povejte pa vi, kaj je liberalizem!“

Sedaj pa se moramo pobaviti malce o naši občinski politiki. Kakor znano, draži naš g. kurat venomer naše nezavedne kmete. Nahruil jih je, da so prišli k starejšinski seji ter tam govorili, kakor jih je navadil.

V torek 17. t. m. so se morali zaslepljeni podvrženci kurata zagovarjati pred okr. sodiščem zaradi razžaljenja časti g. župana in g. tajnika. Obsojen je bil Josip Paškulin na 30 K globe ali na tri dni zapora ter vse stroške plačati. Torej to je sad g. kurata. Tudi druga tožba je bila vložena. O tem in drugem o priliki.

Poglejte in pomislite dobro, dragi občanarji, kdo dela prepir ter spravlja po nepotrebnem uboge kmete ob denar in čas? Ali ne g. kurat? Sodite sami!

Iz Podsabotina. (Čuki.) V nedeljo sem se bil namenil iti v Gorico. Ko sem prišel na okrajno cesto v Oslavje, sem srečal nekega prijatelja ter ga vprašam: Kam pa greš? Odgovor: V Št. Ferjan; glej tam gori je vse v zastavah. Ko se ogledam, vidim v stolpe 3 zastave in v grajščini barona Tacco vse v zastavah mrgoli. Vprašam: Kaj pa bodo imeli v Št. Ferjanu danes? Odgovor: Slišal sem, da pridejo „čuki“ iz Mirna in Podgore in novostrujarji iz Gorice. No, si mislim, to se pač splača videti, če je res tako, kakor mi praviš. Kdaj pridejo? Zdaj zjutraj že k sv. maši. — Ko prideva blizu cerkve v Št. Ferjanu, smo videli veliko ljudij, ki so gledali, kdaj pridejo po okrajni cesti skozi Grojno čuki. In res so prišli. Na trgu pred cerkvijo so nekaj defilirali, potem so šli v cerkev. Par čukov je stregel k sv. maši. Po maši smo čuli na „placu“ pred cerkvijo močan čukov glas: „Ostja, kje so danes „grgarci“; so se poskrili, ostja: zdaj naj vidijo, kaj se upamo napraviti mi klerikalci“. Tako je kričal znan čuk iz Št. Ferjana. S prijateljem sva se posmejala in razšla. Na dvoru barona Tacco se je vršila popoldan veselica. Sešla sva se s prijateljem, plačala 40 v za vstopnico in 40 v za sedež, pa sedeža ni bilo. Začela sva nekaj mrmrati, ali hitro se je slišalo zmerjanje iz ust lepih čukov. Kričali so: ostja madona, p... dio ter začeli tepsti Teodora Radikona iz Podsabotina. Ako bine bil prišel hitro na pomoč neki mladinec iz Št. Ferjana, biga bili močno poškodovani. Brez pretepa pri čukih ne gre. In vse to se godi pod vodstvom g. kurata iz Št. Ferjana, kojsčanskega župnika ter vi-

karja s Cerovega in goriških novostrujarjev. — Št. Ferjanskemu kuratu že posvetimo, če ne bo miroval. Vemo vse. — „Čukovsko slaynost“ so počastili s svojo navzočnostjo „novostrujarji“: Klavžar, Fon in Breclj. Živel!

Domače vesti.

Slovensko gledališče. — V nedeljo zvečer smo videli Fuldovo „Maskarado“. Vsebinsko igre smo povedali v soboto v glavnih potezah. Igra zahteva izredno dobrih igralcev, ker ako bi le jeden ne bil skozi in skozi na svojem mestu, bi se skazilo vse skupaj. Igralci pa so bili res izborni, vsak kos svoji nalogi. Dragutinovič je bil popoln Wittinghof, ki ima za sabo razne skušnje življenja ter premotriiva hladno človeško družbo in jo presoja prav; ravna pa po svojem srcu ter se upira pomislekom in predsodkom. Tudi on je ravnal v mladih letih kakor drugi iz te družbe, zapustil je bil mlado svojo ljubico, sam priznava to odkritosrečno, zato pa hoče popraviti to na svoji hčerki Marti, katero adoptira. Dragutinovič je bil fin aristokrat, obraz in kretnje ter ves govor so kazale igralca mojstra. Marto je igrala prav dobro ljubka igralka Winterova. Lepa, simpatična prikazen. Igrala je dovršeno ter je bila naravnost izborna v prizorih, ko bere pismo ljubimca Edmunda, ko jo ostavlja ter ko ga zapodi od sebe! Našemu občinstvu se je jako prikupila. Edmunda, vladnega asesorja, je igral Iličič. Tip Edmunda je pogodil prav dobro toliko kot ljubimec izven očetovega vpliva, kolikor kot pravi sin hinavskega in streberskega tajnega svetnika Schellhorna. Nelahko ulogo Schellhorna je igral Nučič, pa tako izborna, da je šel o njem le en glas, da je Nučič izvrsten domač igralec. Srečen v maski, popola v nastopu in hipnem diferenciranju v vlogi, je predstavljal hinavca in streberja pa starega grešnika Schellhorna ves čas tako, da je le čestitati slovenskemu gledališču, da je vzgojilo tako izvrstno igralno moč. Kaj naj rečemo o gospej Borštnikovi? Ali naj jo hvalimo v izbranih besedah? Čemu! Ime nam zadošča, da si napravimo pravo sodbo o njeni igri. Igrala je Ellen pl. Tönnin-govo tako, kakor pač zna le Borštnikova. Ivana, soproga Schellhornova, je bila Ronovska, priznana dobra igralka; kakor da bi bila vloga za njo pisana. Danilo je imel majhno ulogo ministra Wittinghofa. — Vse igranje je šlo gladko, fino, precizno, videli smo pred seboj prave igralce, prestavljeni smo bili takorekoč v ljubljansko gledališče. — Občinstva se je bilo nabralo toliko, da je bila dvorana polna z galerijo vred. Ne vemo, če je bilo pri kateri predstavi že toliko ljudi. Prišli so iz mesta pa tudi iz bližnje okolice in drugodi z dežele smo opazili več rodoljubov.

Sinoči so igrali „Niobo“. Dvorana je bila polna, kakor prejšnji dan. Dana nam je bila prilika, občudovati talent gospe Borštnikove, znane slovenske igralke. Svojo ulogo je izvedla umetniško ter očarala občinstvo, katero jej je frenetično ploskalo ter klicalo na oder. Izročena sta jej bila med igro dva

— Kraljeva smrt je samo še bolj pospešila njihov beg; čez četrt ure, morda že čez deset minut bodo tu.
— Po kaj ste torej prišli?
— Da se vkrcam z vami.
— A, a! Kaj morda general dvomi nad mojo vnemo?
— Ne, toda navzoč hočem biti osebno pri svoji osveti. Ali nimate nikogar, ki bi mi lahko vzel konja v oskrbo?
Groslow zažvižga, na kar se prikaže neki mornar.
— Patrick, pravi Groslow, peljite tega konja v hlev najbližje gostilne. Če vas kdo vpraša, čegav je, recite, da je last nekega irskega gospoda.
Mornar se oddalji, ne da bi kaj pripomnil.
— Ali se ne bojite, da bi vas ne spoznali? pravi Mordaunt.
— Ni nevarnosti, v tej obleki, zaviti v ta plašč, in v tej temni noči! Sicer me pa tudi vi niste spoznali; tem manj me spoznajo oni.
— Res je, pravi Mordaunt; sicer pa niti v sanjah ne bodo mislili na vas. Pripravljeno je vse, kaj ne?
— Da.
— Ali je ladja dobro naložena?
— Da.
— Pet polnih sodov?
— In petdeset praznih.
— Da, tako je.
— Peljemo pa portoško vino v Anvers.
— Izvrstno! Peljite me sedaj na krov in vrnite se potem na svojo mesto; ne bo dolgo, ko bode tu.
— Pripravljen sem.

— Važno je, da me ne vidi nihče izmed vaših ljudi.
— Samo enega moža imam na krovu, in zanašam se nanj kakor na samega sebe. Sicer vas pa ta človek ne pozna, in pripravljen je, kakor njegovi tovariši, pokoriti se najinim poveljem, toda ne ve ničesar.
— Prav! Pojdiva!
Nato odideta proti Tamisi. Na bregu je bil privezan majhen čoln z železno verigo na drog. Groslow potegne čoln k sebi, ga drži, dočim skoči Mordaunt vanj, skoči nato tudi sam za njim, prime takoj za vesla ter začne krepko veslati, da dokaže s tem Mordauntu resnico tega, kar je bil poprej omenil, da namrač ni še pozabil mornarskega posla.
V teku petih minut sta prišla iz one velike množice ladij, ki so že v onem času polnile londonske pristane, in Mordaunt je že lahko videl majho ladjico, ki se je zibala kakor temna točka nekaj sežnjev od Pasjega otoka, kjer je bila usidrana.
Ko se je čoln približal „Blisku“, je Groslow zažvižgal na poseben način, in na krovu se je prikazala glava nekega človeka.
— Ali ste vi kapitan? vpraša ta človek.
— Da, spusti dol vrv!
In Groslow pristane naglo in lahko kakor lastavica s svojim čolnom tik ladije ter se vstavi vstric nje.
— Splezajte na ladijo, pravi nato svojemu tovarišu.

(Dalje pride.)

lepa šopka. Dragutinović, Ronovska, Nučić so samo po sebi umevno igrali prav dobro, istotako gospa Dragutinovičeva. Manjše vloge so bile v dobrih rokah: (Ilić, Thulerjeva, Toplak, Bergantova). G. Danilu je prinesel gorški zrak prehlad. Igra je bila prav zabavna ter je izzvala dosti smeha.

Imeli smo torej dve lepi predstavi, videli smo pravo gledališče, za kar moramo biti hvaležni "Prosveti", ki nam ju je preskrbel. Občna želja je ta, da vidimo ljubljanske igralce zopet kmalu na odru dvorane Trgovskega doma. Morda kmalu po novem letu?

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo 15. novembra v čitalnici v Ponikvi pri vaselici 2 K 81 vin., nabiralnik g. And. Mrak pa je nabral ob istej priliki 2 K 26 vin. Hvala!

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabrala gospica Adela Vizintin na veseli svatbi gosp. Alojzija Kerševan z gospico Pavlo Pahorjevo v Renčah K 11.22. Srčna hvala!

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabrala gospica Marija Gregorič na svatbi gosp. Gabrijela Leban v Prvačini K 12.80. Lepa hvala!

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo na svatbi gg. Kristine in Franceta Černe v Prvačini K 11.50. Živela novorojenca!

Odlikovanje. — Njega Veličanstvo, kralj Grške, podelil je predstojniku poštne in brzojavnega ravnanstva za Trst, Primorsko in Kranjsko, c. kr. dvornemu svetniku Hermanu Pottay, komturni križec kraljevega reda Spasitelja in c. kr. poštne svetniku Nikolaju Dudan častniški križec istega reda.

P. n. naročnikom: Leto se nagiblje h koncu. Prosimo vse one naročnike, ki se niso plačali naročnine, naj store to v kratkem!

Iz Mirna so se pripeljali k predstavi v nedeljo v Gorico na 10 vozovih. Vsa čast našim vrlim Mirancem! — Tudi druga okolica je bila precej dobro zastopana.

Poročilo "Pevskega in glasbenega društva v Gorici" za VIII. društveno leto od 1. oktobra 1907. pa do 30. septembra 1908. — Pevsko in glasbeno društvo je vzdrževalo tudi VIII. društveno leto svojega obstanka šolo za glasovir, gosli in petje. — V šolo za glasovir in gosli je vstopilo 70 učencev, od katerih je ostalo koncem šolskega leta vpisanih 69 in sicer 42 za glasovir in 27 za violino. — Učenci so bili razdeljeni po napredku in letih v štiri oddelke ter so se poučevali v skupinah po dva do štiri. — Koncem šolskega leta dne 28. junija 1908. so javno nastopili boljši učenci iz posameznih oddelkov šole za glasovir in gosli v veliki dvorani "Trgovskega doma" po vsopredur ter se je izvršila skušnja v vsestransko zadovoljnost starih in občinstva. Odgovorni vodja šole je bil gospod Josip Michl, izprašan gojenec praškega konservatorija, obenem je poučeval gosli, zborovo petje, teorijo in solopetje. Glasovir je poučeval gospod Emil Komel, izprašan za srednje šole pred komisijo c. kr. nameštništva na Dunaju. — Učnina znaša na učenca za gosli in glasovir 3 K, ako sta dva učenca iz ene družine 5 K na mesec. — Drugo svojo nalogo: gojiti uzorno petje ter proizvajati težje skladbe, je izpolnjevalo društvo s tem, da je kakor vsako leto priredilo dva velika koncerta in sicer dne 26. oktobra 1907. in dne 2. maja 1908.

Materialni uspeh koncertov je razviden iz računov; na dohodkih K 1328.31, na stroških K 1323.48. — Poleg tega priredilo je društvo privratki dijaški koncert dne 16. maja 1908., ki je lepo vspel. — Vaje pevskega zbora so se izvršile redno celo šolsko leto za ženski zbor in za možki zbor dvakrat na teden — dalje za dijaški zbor dvakrat na teden. — Obisk je bil pravilen: Možki zbor je štel 10 tenorjev, 15 basov; ženski zbor 15 sopranov, 14 altov, vsega skupaj 54 glasov. — Društvo je imelo v "Trgovskem domu" najeti dve šolski sobi in eno za arhiv. Društvo je stelo leta 1907./8. dva ustanovnika in 83 rednih članov in sicer 29, ki so plačevali po K 2 in 54, ki so plačevali po K 1 na mesec.

Premoženja je imelo društvo v inventarju: 2 glasovirja, 1 harmonij, 2 violini, 1 violo, 1 flavto, pevski arhiv, šolsko tablo in navadno opravo v vrednosti K 3709.18.

Dr. Tuma hodi okoli in se smeši. — V nedeljo je bil v Trstu. Zelo maloštevilnim bodrugom je razlagal, da Slovenci v Trstu niso storili nič drugega nego zgradili "Narodni dom". Vsak otrok se mora smejeti "kunstneanu" možu, ki tako govori. Svaril jih

je, naj se varujejo "narodnjaških švindlarov". A tako! Tržaški rodoljubi vršijo težko, naporno narodno delo, pošteno delajo ti rodoljubi, nesebično — dr. Tuma pa imenuje to delo "narodnjaško švindlarstvo". Nò, pa je stara pesem, da je slovenskim soc. demokratom narodnost deveta briga. Tako tudi dr. Tumi. Neki Ferri je rekel na tem shodu, da so narodnjaki sami — psi. Dr. Tuma je na to seveda molčal! Lep mož v lepi družbi!

"Flajšter" iz Črniča. — Tudi na dekanijski konferenci v Črniču so se spomnili homatij in razkola v klerikalni stranki. Odobrili so postopanje S. L. S. Katero postopanje? Gregorič morda misli, da njegovo deželi tako škodljivo obstrukcijsko postopanje; morda pa so imeli v mislih postopanje novostrujarjev. — Nuncij v Črniču so se osmešili z "obžalovanjem" zveze "agrarnih poslancev" s protijudskimi poslanci. Koliki litron je rodil "protijudske poslance"? — Na to pa javkajo, kako je potrebna sloga in škodljiv razpor in preprij. Zamau vse javkanje. Novostrujarji v klerikalni stranki in Gregorič ne bodo delovali nikoli več skupaj. — Nazadnje nuncij v Črniču niso hoteli obsoditi "zveze Faidutti-Gabršček". — Ubogi Gregorič! "Flajšterčki" so vedno slabši. Če pojde tako naprej, bo na prvi dekanijski konferenci Gregorič obsojen!

Proč z Wieserjem! — Povedali smo, kako in zakaj je bil obsojen zagrizeni german portir English na državnem kolodvoru v Gorici; to je radi nelepih rečij, katere je uganjal z ženskami itd. Ta človek mora proč iz Gorice, z njim pa tudi Wieser, njegov zaščitnik, ki mu je dal tako sprječevalo, kakor da bi bil English angelj, pa je vse kaj drugega. — Wieserja ne moremo trpeti več v Gorici. Ne nehamo prej, dokler ne izgine iz Gorice. Državni kolodvor v Gorici naj služi svojemu namenu ne pa vsenemški propagandi.

Na Marijinem zavodu v Gospe Sveti na Koroškem je dve tretjini gojenk s Kranjskega in Primorskega, kakor poroča "Klagenfurter Zeitung" in po njej "Mir". Razume se, da so te gojenke s Kranjskega in Primorskega večinoma Slovenke. "Mir" pripominja z ozirom na gori navedeno vest to-le: "V tem slučaju, da govorimo prizanesljivo, se čudimo, da slovenski starši s Kranjskega in Primorskega pošiljajo hčere v strogo nemške zavode, kjer je gojenkam, kakor se je nam sporočilo, **strogo prepovedano govoriti v kakem drugem jeziku nego nemškem.** Ne glede na to, da je ta pouk v nemščini prava muka za slovenska dekleta, bide ta način pouka vsem pedagogičnim načelom v obraz. Zato se prav nič ne čudimo, če prihajajo iz takšnih zavodov **prave nemškutarice** in ker so po večini hčerke premožnih staršev in v pravem oziru vzorne, potegnejo nase v večjih vaseh in trgih vse drugo ženstvo, ki se prišteva k imenitnejšim in tako se širi po sosednih slovenskih deželah duh nemškutarije." Podpisujemo "Mirova" izvajanja v celem obsegu ter prosimo koroške rodoljube, naj nam naznanijo **imena slovenskih gojenk** v zavodu v Gospe Sveti, da bomo vedeli, kateri starši so tisti, ki pošiljajo svoje hčere v nemške zavode!

Škrlatica. — Z ozirom na naglo širjenje škrlatice po naših pokrajinah v zadnjem času se opozarja občinstvo, da po svoji moči pomaga pristojnim oblastim omejiti to nevarno kugo, ki tirja toliko žrtev. Sledeči opis naj omogoči spoznati bolezen brž v začetku in takoj poklicati zdravnika. Kajti le tako dobi bolnik potrebno primerno postrežbo in pristojna oblast možnost vse potrebno ukreniti, da se bolezen kolikor mogoče omeji.

Škrlatica napade najraj otroke in le bolj poredko odrasle. Začne se navadno z mrzlico, kateri sledi buda vročina. Bolnik toži, da ga boli glava, težko požira. Po noči je nemiren, blodi. Dan pozneje se pokažejo, navadno najprej na gorenjem delu prs in na vratu, majhne rdeče lise, ki se kmalu razširijo po celem životu in zlijejo v splošno škrlatno rudečico, po kateri je dobila bolezen ime. V tem težkem stanju se nahaja bolnik par dni. Potem začne rudeči izpah polagoma bledeti, vročina se začne nižati, in kadrih 8 dni po začetku bolezni se jame po celem telesu luščiti koža.

To je splošen opis bolezni, ki se pa ne pojavi vedno z vsemi omenjenimi znaki, ki je včasih lažja, včasih težja. Najbolj značilna je ona splošna rudečica, visoka vročina, zatlekle žleze na vratu in v grlu (težko požiranje) in luščenje kože. Bolezen je zelo nalezljiva, zlasti za otroke. Včasih zadostuje samo kratko bivanje v sobi, kjer leži bolnik, da se jo nalezje. Tudi vse osebe in sploh vsi

predmeti, ki so prišli v dotiko, so nevarni, da prenesejo bolezen.

Zato treba takoj, ko se pojavijo prvi znaki, spraviti bolnika v posteljo in zabraniti vsem osebam, ki niso za postrežbo neobhodno potrebne, vstop v dotično sobo. Vse drugo potrebno oddredi potem zdravnik, katerega je treba, naj bo še enkrat poudarjeno, v vsakem sumljivem slučaju takoj poklicati.

"Ben Hur", roman iz Kristusovih časov, spisal angleški general Wallace, — je izšel v drugem dočela novem prevodu, kateri je oskrbel znan slovenski pisatelj. — Knjiga je izšla v priljubljeni obliki, kakor "Trije mušketirji" ali "Ana Karenina". Prodaja se pa le v dobro platno vezana po 4.50 K, s poštnino K 4.80. Naročila sprejema "Goriška tiskarna" A. Gabršček.

"Kažipot" po Goriškem se letos razširi najbrže tudi na Trst, kakor je že bilo pred leti. — Ta knjiga je povsod v rabi ter je postala že neizogibna potreba za najrazličnejše potrebe.

Oglase sprejemamo do 15. decembra. "Kažipot" dobé brezplačno vsi naročniki "Soče".

Zveza narodnih društev.

Na Koritnici pri Grahovem bo v nedeljo dne 29. t. m. ustanovni občni zbor "Narodne čitalnice" v prostorih g. Ivana Brovca.

Zavedni koriki može in mladeniči, pristopite polnoštevilno v novo društvo!

Politični pregled.

"Skupno postopanje jugoslovanskih državnih poslancev." — Govori se o skupnem postopanju jugoslovanskih državnih poslancev, govori se celo o fuziji obeh klubov. "Slovenec" pravi na to: "Gre se za ta-le cilj: doseči, da morejo v tistih stvareh, ki so vsem Slovincem skupne, tudi vsi Slovenci skupno nastopati. Za nič več in za nič manj. — Treba je na Dunaju med državnimi poslanci potrebne edinstva za potrebne skupne nastope, ne premalo, da se s tem ne izjalovi namen, pa tudi ne več, nego je zdaj primerno, ker sicer se vsa reč prekmalu razbije. Ne govorimo o slogi in kompromisih, marveč le o skupnem delu, ki je vsled zunanje in notranje-politiških dogodkov izza zadnjega časa potrebnejše nego kadarkoli prej." — O tem še spregovorimo.

Srbija. — Angleški-balkanski komité v Londonu je izročil odboru za narodno brambo v Belgradu 100.000 frankov. — Nad 1000 visokošolcev v Moskvi je izjavilo, da vstopijo v srbsko vojno kot prostovoljci v slučaju vojne. — Mednarodna konferenca se utegne vršiti v Italiji.

Perzija ne dobi parlamenta. — Po vseh možnostih je proglašen šahov odlok, da Perzija ne dobi parlamenta, ker da ljudstvo noče ustave!

Razne vesti.

Med laškimi in nemškimi visokošolci na Dunaju je prišlo včeraj do krvavih izgrediv. Laška poročila pravijo, da so laški visokošolci manifestirali za laško vseučilišče v Trstu, pri čemur so jih začeli Nemci napadati, nakar je prišlo do krvavih izgrediv. Z druge strani pa se poroča, da so laški visokošolci peli Garibaldijevo himno ter da je padel strel iz samokresa od laške strani, na kar je prišlo do pretepa največ s palicami. Nemcev je bilo baje 2000, Lahov pa 200, namreč po laških poročilih; ali kdo jim verjame? — Pa naj že bo, kakor hoče, dejstvo ostane, da so bili Lahji zopet enkrat tepeni od Nemcev. To imajo za tiste krive hrbte, katere upogibljejo pred Nemci v Primorju! — Ranjenih je precej, nekateri težko.

Delavci kupili tvorilca. — Moravsko ostravsko delavstvo je kupilo radvansko pivovarno. S tem nakupom hoče praktično demonstrirati proti moravskemu kartelu, ki je letos zvišal cene piva. Pivovarno bodo povečali.

Ženska, ki živi od časa. — Gospica Belvil v Londonu ima edina dovoljenje, da primerja vsak dan svojo uradno preverjeno uro z ono na grenivčki zvezdarni, da potem sporoči pravi čas londonskim urarjem. To čudno pravico, ki ji nese na leto okrog 10.000 K, je podedovala po svojem očetu, ki je bil uradnik zvezdarne in si jo dal napraviti izvrstno uro ter s pomočjo te ure obveščal že pred 50 leti mestne urarje.

Bratski čin zagrebških Hrvatov. — Mesto venca na grob padlih žrtev dne 20. septembra je med zagrebškimi Hrvati v korist naše

družbe "Sv. Cirila in Metoda" umirovljeni profesor gosp. Luka Roč nabral 1050 K. "Ako je i malo, ali Vam dolazi od srca, od Vaše brate Hrvata", piše pošiljatelj, a mi nimamo dosti besed, da dovolj zahvalimo požrtvovalnega prof. Ročica in vse plemenite darovatelje kraljevega Zagreba.

Kranjska šparksa v Ljubljani. — Poročilo tega nemškega zavoda za mesec oktober pravi, da je v tem mesecu vložilo 936 strank 499.104 kron 31 vin., dvignilo pa 4233 strank 5 mil. 546.089 K 86 vin. Kaj to pomeni? Vsak Slovenec bo to dobro vedel!

Stoletnica osmrtnice. — L. 1808. so napravili prva osmrtnice. Bile so lepo spisane in napravljene bolj v spomin kot za naznanilo smrti. Leta 1809. so osmrtnice vže tiskali. Njih izumitelj je umrl l. 1845. kot berač; prve od njegove roke pisane osmrtnice se pa še najdejo tu pa tam v starih mašnih knjižicah.

"Svedrovec" zopet delajo. — V Trstu so udrli v ulici S. Nicolo svedrovec v uradne prostore prometne banke ter odnesli okoli 60.000 K. Okoli blagajne so po tleh naložili suknje uradnikov, da se ni slišalo njihovih stopinj. Kako so prišli v banko, se ne ve; glavna vrata, od katerih imajo ključ nekateri uradniki, so bila zaprta, vrata ravnateljeva, ki se zapirajo od znotraj z zapah, pa odprta. Policija išče svedrovce.

Postnega uradnika je osleparil v Trstu neki R. Vašek; ko je njegov šef trgovec B. Ludvik vložil na pošti 20.090 K, je hitel na pošto ter rekel uradniku, da se je njegov gospodar pomotil ter da hoče denar nazaj. Lahkoverni uradnik mu je res vrnil svoto, na kar je Vašek izginil brez sledu.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglaš obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Proda se hiša v koji je bila 35 let trgovina z mešanim blagom in pekarna. K hiši spada dvorišče, pralnica, velik vrt nasajen s trtami. Zadnjih 5 let je bilo v hiši komunalno društvo. Proda se radi onemoglosti gospodarja po jako nizki ceni. — Natančneje se izve pri g. Ivanu Suttner, Via Ponfe nuovo 44 v Gorici.

Išče se stanovanje v mestu — obstoječe iz 2 sob in kuhinje — za mirno stranko; mati in hči. Ponudbe je pošiljati na naše upravnistvo.

Salon Central

Grand Elektro Bioskop

Piazza Ginnastica - Corso Gius. Verdi - Via della Ginnastica.

Internacionalno gledališče živečih, govorečih, pojočih in igrajočih podob.

6. Senzacionalni vsopred:

Cesarski manevri 1908. na Ogrskem. (Jako zanimive vojaške slike.) — Čarobni gumb. (Humoristične slike.) — Mali junaki. (Dramatski igrokaz.) — Zaljubljen pismo. (Komične slike.) — Iz ljubezni do živere. (Dogodek iz življenja; v mnogih krasnih oddelkih.) — Pomlad je tu! (Smešne slike.) — Ples s pajčolanom. (Kolorirane slike.) — Soprog na levu. (Komične slike.)

Predstave:

ob delavnikih 2 veliki predstavi ob 1/2.7. in 6. uri zvečer. Ob nedeljah in praznikih ob 1/2.11. uri predp. in pop. ob 2, 3, 4, 5, 6, 7. in 8. uri. Ob sredah in sobotah ob 5. uri predstava s posebnim programom za otroke in dijake, kjer plača vsak otrok le 20 vin. v kateremkoli prostoru.

Usaka predstava traja čez 1 uro!

Vsako sredo in nedeljo popolnoma nov vsopred.

Na prodaj je

300 hektov

starega briskega vina.

Natančneje se izve pri lastniku: g. Ivanu Kristančiču v Višnjeviku p. Kojsko.

Cenj. dame in gospodje -- pozor!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko »Original-Viktoria« in najboljšega izdelka.

Po dolgoletnih skušnjah sva se prepričala da ostane »Original« le najboljši.

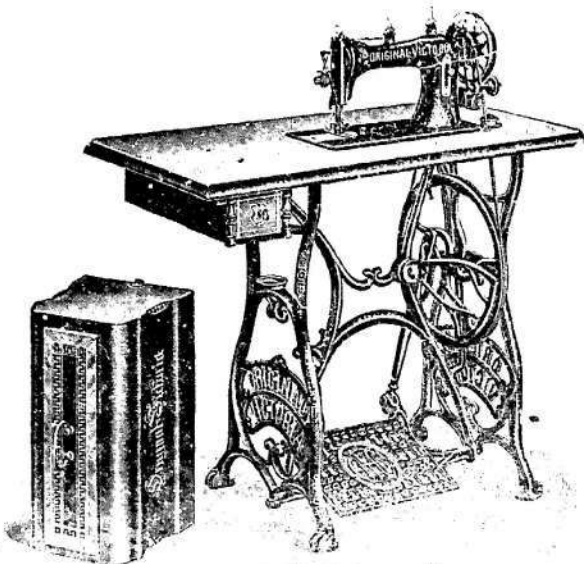
Original-Viktoria stroji delajo še po 15-letni uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroji so najpripravnejši za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrdba stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelki vseh dosedaj obstoječih tovarov. Za vsak stroj jamčiva 10 let. Nikdo naj ne zamudi prilike ogledat si pred nakupom »Original-Viktoria« stroje.

Edina zaloga »Original-Viktoria« strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles »puche«, orožja, municije in vseh lovskih priprav pri trdki

KERŠEVANI & ČUK - GORICA

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

Lastna delavnica in popravilnica RIVA CASTELLO št. 4.

Svarilo!

Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahtevajte pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček „cikorije“, temveč določeno znamko:

„Franck“

da imate zagotovilo za vedno jednako in najboljšo kakovost. — Pazite pri tem na te varstvene znamke in podpis, kajti naše zamotanje se v enakih barvah, papirju in z podobnim natisom ponareja.

st. Kow X 4157, 217. H.W.W.

Henrik Franck & sinovi
Zagreb.

Cenar prihrani, kdor kupi izdelovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo
izbere pohištva vseh slogov za
vsak stan, priprostega in naj-
finejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica
za tapcirano pohištvo.

Gene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa,
pudbe na sipe in platno, ogledala,
zina in platno.

Naznanilo.

S sledečim opozarjamo sl. občinstvo, da gosp.

Anton Uršič

v Dornbergu

ni pooblaščen inkasirati premije v našem imenu ter, da v bodoče takih plačil ne priznamo.

Podružnica „Groatiae“

v Trstu.

Pozor!

10 kron nagrade dobi tisti, kateri je bil mnenja, da je kupil šivalni stroj ali dvokoles od tvrdke

Saunig & Dekleva

v Gorici v resnici pa mu je poslal gosp. France Saunig, kateri je bil le potovalec pri trdki in je že meseca maja t. l. izstopil.

Jos. Dekleva.

Namizna jabolka

fine kakovosti po 10.—, 12.—, in 14.— kron za 100 kg razpošilja iz kolodvora v Litiji v vsaki množini po povzetju J. Razboršek v Šmartnem pri Litiji — Kranjsko. 5 kg jabolk z košarico in franko pošljem za K 2.—

Slovenci, kupujte užigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

CHRISTOFLE & Co

Namizno orodje in posodje vseh vrst.

Priznana težko posrebrnjeno najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracije in kavarne, kakor tudi pensijone, gospodinjstvo itd.

C. kr.

dvorni založniki

Christofle & Co. Dunaj

I. Opernring 5 (Heinrichshof).

Ilustrovan cenik na zahtevanje. — V vseh mestih zastopano po prekupeih. — Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki svojo tovarniško znamko in ime Christofle.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

V skupni seji načelstva in nadzorstva z dne 5. decembra 1907. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1907. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1907.: Zadrugnikov 1867 z deleži v znesku 99.684 kron. — Hranilne vloge: 1.706.550-77. Posojila: 1.699.186-77. — Reservni zaklad: 85.954-35. — Vrednost hiš: 112.328—

GORIŠKA TOVARNA MILA.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodinjice! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specialiteta je: Caprasole — Koza s solncem.

Poskusite in sodite!

Svoji k svojim!